

[Bording.]

den, jeg har omtalt. Man har kun Stenslagning at henvise til; og hvis en Mand har en 3—4 Tdr. Land Jord, simpel Jord, er han fuldkommen afvist straks; saa kan han ikke faa noget; han maa kunne klare sig med det; det er det Svar, han faar, naar han kommer og tigger og beder om at faa nogle Meter Sten at slaa. Eller Aldersrentenyderne, som maaske har en ganske lille Aldersrente paa Grund af, at de ikke endnu har mistet hele deres Arbejdsevne, og som er i Besiddelse af den Arbejdsvillie og Arbejdslyst, som er noget af det vigtigste for os alle sammen, de kan tigge og bede om at faa en Meter Sten at slaa; men det er fuldstændig umuligt; det skal forbeholdes de Landarbejdere, som intet andet har at leve af, som slet ingen Jord har og ingen andre Indtægter; derfor maa de andre suge paa Labben, de faar ikke noget — det er det, de hører. Men tænk Dem, hvad det vil betyde, at Folk gaar ude i Landbruget og tigger og beder om at faa Lov til at slaa en Meter Sten for 6—7 Kr.! Det forekommer mig, Forholdene er saa fattige og saa elendige for dem, at der ingen som helst Grund er til først og fremmest at ville trykke dem ned i yderligere Fattigdom. Der findes ikke i Danmark en Stand, der er tilnærmelsesvis saa fattig og saa vanskeligt stillet som Landarbejderne. Naar man tager Hensyn til den Betydning, Landbruget har for Danmarks Økonomi, forekommer det mig trist, at Landarbejdernes Stilling er, som den er, men dobbelt trist forekommer det mig, at man herinde savner Interesse for og Villie til at gøre noget først og fremmest for Landarbejderne, og at man tværtimod spilder sin Tid paa at gennemføre et Lovforslag, der først og fremmest er vendt mod Landarbejderne. Man ser, hvorledes alle Fag værger sig mod Tilgang, jeg har endogsaa set, at Frikonkurrencens Overapostel, den højtærede Undervisningsminister, omgaas med Planer om at tælle de arbejdsløse Lærere. Jeg finder det rigtigt. Der hersker en grænseløs Elendighed blandt mange Seminarister, fordi det er umuligt for dem at finde Beskæftigelse, naar de forlader Seminariet. Noget lignende gælder mange andre Fag her i Landet. Men hvad betyder det, at man i de forskellige Fag, hvor man har kostet paa sin Uddannelse, søger at begrænse Tilgangen for at værne sig selv mod fuldkommen Fattigdom? Det betyder, at det bliver muligt for dem, der er i Faget, at leve nogenlunde anstændigt, men hvor vandrer de, der ikke kan finde

Beskæftigelse i Faget, hen? De bliver Arbejdsmænd og Landarbejdere, og derfor er Forholdene i disse Fag saa forfærdelige, thi derhen søger de mange, som bliver holdt ude andre Steder.

Jeg tvivler nu alligevel om, at der her i Salen skulde være Flertal for et Lovforslag, der saa godt som udelukkende er vendt mod Landarbejderne og Landarbejdernes Organisationer — det er jo Landarbejdernes Stilling i Kolindsund-Sagen, der er Aarsag til hele Lovforslaget. Og jeg tror ikke, at Flertallet nogen Sinde vil hævde, at Landarbejdernes økonomiske Vilkaar er saadanne, at man kan anbefale Ungdommen at give sig til at være Landarbejdere, jeg føler mig tværtimod overbevist om, at det Sted, man sidst vil anbefale Ungdommen at gaa hen, er til Landarbejderstanden. I Stedet for at drøfte og vedtage en saadan Lov vilde det være meget rimeligere og mere tilfredsstillende for alle Parter at give de paagældende Jord paa rimelige Vilkaar. Det er jo umuligt for unge Mennesker med de Lønninger, de har, at spare sig de tre, fire fem Tusinde Kr. sammen, som i Nutiden er nødvendige for at faa et Statshusmands-laan. Jeg ved godt, at nogle vil paastaa, at det ikke alene er Landarbejdernes Organisationer, men Lægernes, Sægførernes, Dyrlægernes og andres Organisationer, man sigter efter, men vær forvisset om, at selv om De sigter efter disse Organisationer, rammer De Landarbejderne. Derfor tør jeg sige, som en bekendt afdød Venstrepolitiker sagde: Det er den lumpneste Politik af al Politik, der kan føres.

Saa vil jeg spørge: Hvem og hvad gavner en saadan Lov? Saa godt som ingen og saa godt som intet. Og hvis den forringer Landarbejdernes Organisation, vanskeliggør dem Arbejdet, hvad betyder det saa? Det betyder en Proletarisering af den forfærdeligste Art, og det er efter min Mening noget af det værste, der kan ske i et Land, at faa et stort Proletariat. Efter at vi nu har oplevet 10 Aars Højkonjunktur og har haft en 3—4 Aars Nedgang i de økonomiske Forhold, er Forskellen mellem de fattigste paa Landet og os andre, der hører til de besiddende Landboere, større nu end før Krigen; det vil altsaa sige, at der er et voksende Proletariat, større Fattigdom i Forhold til den almindelige Velstand end før Krigen. Det er derfor ganske urimeligt, at man først og fremmest vender sig mod dette Proletariat, ikke alene af Hensyn til dette, men ogsaa af Hensyn til de andre, thi hvem skal betale Opholdet for et saadant Proletariat? Det skal vi selvfølgelig, Gaard-